

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–квітень 2020 року

Населення

Чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 квітня 2020р. становила 930091 особу. Упродовж січня–березня 2020р. чисельність населення зменшилася на 3018 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного (2580 осіб) та міграційного (438 осіб) скорочення. Порівняно із січнем–березнем 2019р. обсяг природного скорочення зменшився на 183 особи.

Природний рух населення у січні–березні 2020р. характеризувався суттєвим перевищенням числа померлих над живонародженими: на 100 померлих – 36 живонароджених.

Доходи населення

За січень–квітень 2020р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 8808 грн, що на 15,2% вище ніж за січень–квітень 2019р.

Найбільш оплачуваними в економіці області у січні–квітні 2020р. були працівники транспорту, добувної промисловості і розроблення кар'єрів, державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, фінансової та страхової діяльності, де заробітна плата у 1,4–1,6 раза перевищила середній показник по області.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у сферах тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, адміністративного та допоміжного обслуговування, будівництві, сферах охорони здоров'я, інформацій та телекомунікацій, наукових досліджень та розробок, освіти, оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сільському господарстві, сфері операцій з нерухомим майном. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 54,7%–99,3%.

У січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати** на 13,4% (у січні–квітні 2019р. порівняно з січнем–квітнем 2018р. – на 8,1%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) впродовж січня–квітня 2020р. збільшилася на 38,1% і на 1 травня 2020р. становила 14,5 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати становив один відсоток фонду оплати праці, нарахованого за квітень 2020р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–квітня 2020р. збільшилася на 80,4% і на 1 травня 2020р. становила 8,3 млн.грн або 57,4% загальної суми боргу по області.

Кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, на 1 травня 2020р. становила 0,9 тис. осіб або 0,5% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 9,4 тис.грн або на 6,8% більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за квітень 2020р.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, на 1 травня 2020р. становила 5,9 млн.грн.

На підприємствах, які відносяться до категорії економічно неактивних, заборгованість із виплати заробітної плати на 1 травня 2020р. становила 314,1 тис.грн.

Ціни

Індекс споживчих цін в області у квітні 2020р. порівняно з березнем п.р. становив 100,6% з початку року – 101,3%.

На споживчому ринку в квітні 2020р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,4%. Найбільше (на 17,6% та 13,6%) підвищилися ціни на яйця та

фрукти. На 10,6–0,7% подорожчали продукти переробки зернових, кисломолочна продукція, овочі, безалкогольні напої, цукор, шоколад, сметана, кондитерські вироби з цукру, макаронні вироби, олія соняшникова, морозиво, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби. Водночас на 9,8–0,7% подешевшали оливкова олія, сало, кондитерські вироби з борошна, молоко, масло, сири, рис.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 1,7%, у т.ч. тютюнові вироби – на 2%, алкогольні напої – на 1,4%.

Зниження цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 9,9% відбулося головним чином за рахунок здешевлення опалення на 37,5% та природного газу – на 11,5%.

Ціни на транспорт знизились на 1,5% в основному через здешевлення палива та мастила на 8,2%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 3,4%, насамперед зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції на 4,8%.

Промисловість

Індекс промислової продукції у квітні 2020р. порівняно з попереднім місяцем та квітнем 2019р. становив відповідно 94,4% та 103,2%, за підсумками січня–квітня 2020р. – 104,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–квітні 2020р. обсяги випуску продукції зменшилися на 5,3%, зокрема у добуванні каменю, піску та глини (на 14,8%), руд кольорових металів (на 5,8%).

На підприємствах **переробної промисловості** порівняно із січнем–квітнем 2019р. індекс промислової продукції становив 108%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* у січні–квітні 2020р. проти січня–квітня 2019р. випуск продукції зріс на 8,4%, у т.ч. у виробництві інших харчових продуктів – на 13,8%, олії та тваринних жирів – на 8,7%, напоїв – на 8,3%, готових кормів для тварин – на 3%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості спостерігалось зменшення обсягів виробництва продукції (на 12%), молочних продуктів (на 5,5%), хліба, хлібобулочних і борошняних виробів (на 4,4%), м'яса та м'ясних продуктів (на 2,6%).

У січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. спостерігалось збільшення виробництва олії соняшникової і сафлорової та їх фракцій, рафінованих (крім хімічно модифікованих) на 13,4 тис.т, олії соєвої та її фракції, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) – на 9,7 тис.т, зерен зернових культур плющених, перероблених в пластівці, лущених, обрушених, різаних або подрібнених – на 281,8 т, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 185,3 т, виробів кондитерських з цукру, інших – на 50,6 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 41,5 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 34,3 т.

Водночас зменшилось виробництво олії соняшникової та сафлорової та їх фракцій, нерафінованих (крім хімічно модифікованих) на 2,1 тис.т, борошна пшеничного чи пшенично-житнього – на 2,7 тис.т, виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 235,3 т, печива солодкого (уключаючи сендвіч-печиво; крім частково чи повністю покритого шоколадом або іншими сумішами, що містять какао) – на 115,1 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 50 т, виробів ковбасних з печінки (ліверних) та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім страв готових) – на 19,6 т, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених – туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 1,1 т.

У *текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів* обсяги випуску продукції у січні–квітні 2020р. зменшилися на 51,6%, у т.ч. у виробництві одягу – на 55,2%, текстильному виробництві – на 45,8%.

У *виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності* у січні–квітні 2020р. випуск продукції збільшився на 42,1%, зокрема у лісопильному та стругальному виробництві – в 1,5 раза. При цьому у виготовленні виробів з паперу та

картону обсяги зменшилися на 8,2%, виробів з деревини, корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння – на 0,9%.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції у січні–квітні 2020р. випуск продукції зменшився на 25,7%, у т.ч. у виробництві фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 25%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 20,1%.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск промислової продукції у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. зменшився на 17,7%, зокрема у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – на 31,8%. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів випуск продукції збільшився на 16,6%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяги промислової продукції у січні–квітні 2020р. збільшилися на 46,3%, у т.ч. у металургійному виробництві – на 46,3%, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування – на 46,1%.

У машинобудуванні випуск промислової продукції у січні–квітні 2020р. зменшився на 29%, у т.ч. у виробництві електричного устаткування – на 39,1%, машин і устаткування загального призначення – на 12,2%. Водночас у виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів випуск продукції збільшився в 1,8 рази, інших машин і устаткування спеціального призначення – на 7,3%. Обсяги виробництва машин і устаткування для сільського та лісового господарства залишилися на рівні січня–квітня 2019р.

На підприємствах з виробництва, передачі та розподілення електроенергії у січні–квітні 2020р. обсяги виробництва зменшилися на 4%, у т.ч. у виробництві електроенергії – на 5,4%, розподіленні електроенергії – на 3,1%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції у січні–квітні 2020р. порівняно із січнем–квітнем 2019р. склав 99,6%, у т.ч. у підприємствах – 109,9%, господарствах населення – 96,1%.

Тваринництво. У господарствах усіх категорій у січні–квітні 2020р. загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація сільськогосподарських тварин на забій у живій масі) склав 26,3 тис.т та порівняно з січнем–квітнем 2019р. збільшився на 0,3 тис.т або на 1,2%.

Обсяг вирощування сільськогосподарських тварин у підприємствах у січні–квітні 2020р. становив 7 тис.т, що на 0,5% менше ніж у січні–квітні 2019р., у т.ч. великої рогатої худоби – 1 тис.т (на 10,8% менше), свиней – 6 тис.т (на 4,3% більше). Відношення загального обсягу вирощування сільськогосподарських тварин до обсягу їх реалізації на забій становило 88,2% (у січні–квітні 2019р. – 100,9%).

Загальне виробництво молока порівняно з січнем–квітнем 2019р. зменшилося на 6,9% і склало 79,7 тис.т, у т.ч. у підприємствах – на 5,3% (19,6 тис.т), у господарствах населення – на 7,4% (60,1 тис.т).

У січні–квітні 2020р. загальне виробництво яєць від птиці свійської усіх видів порівняно з січнем–квітнем 2019р. зросло на 20,5% і склало 181,9 млн.шт. Виробництвом яєць займалися підприємства 5 районів області.

Загальна кількість великої рогатої худоби на 1 травня 2020р. становила 98,3 тис. голів (на 9,3% менше ніж на 1 травня 2019р.), у т.ч. корів – 46,8 тис. голів (на 8,9% менше), свиней – 217,4 тис. голів (на 2% менше), овець і кіз – 46,3 тис. голів (на 6,5% менше) та птиці свійської – 4396 тис. голів (на 1,3% менше).

Реалізація сільськогосподарської продукції. Середні ціни продажу аграрної продукції підприємствами за всіма напрямками реалізації у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. зменшилися на 1,3%, у т.ч. продукції рослинництва – на 1,6%, разом з тим продукції тваринництва – зросли на 3,1%.

Наявність культур зернових та зернобобових і насіння соняшнику. На 1 травня 2020р. у підприємствах, які безпосередньо вирощують, та підприємствах, що займаються зберіганням і переробленням культур зернових та зернобобових, було в наявності 388,7 тис.т зерна (в 1,8 рази менше порівняно з 1 травня 2019р.), у т.ч. 103,5 тис.т пшениці, 233,8 тис.т кукурудзи, 34,8 тис.т ячменю. У підприємствах, які безпосередньо вирощують культури зернові та зернобобові, зберігалось 293,4 тис.т

зерна (на 9,9% менше), у т.ч. 76,9 тис.т пшениці, 169,4 тис.т кукурудзи, 31,3 тис.т ячменю. зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 95,3 тис.т зерна (в 4 рази менше, ніж на 1 травня 2019р.).

Запаси насіння сояшнику становили 343,9 тис.т (на 9,9% менше, ніж на 1 травня 2019р.), з них у підприємствах, які здійснюють його виробництво, зберігалось 130 тис.т (на 25,7% менше), у підприємствах, що займаються його зберіганням і переробленням – 213,9 тис.т (на 3,6% більше).

Навколишнє середовище. Витрати підприємств, організацій та установ області на охорону навколишнього природного середовища протягом 2019р. становили 261 млн.грн, з них поточні витрати – 183,8 млн.грн (70,4%), капітальні інвестиції – 77,2 млн.грн (29,6%).

Найбільша частка витрат на охорону навколишнього природного середовища здійснюється підприємствами водопостачання; каналізації, поводження з відходами (80,2% загального обсягу витрат); переробної промисловості (6,9%); державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування та підприємствами по збиранню, обробленню й видаленню відходів; відновленню матеріалів (по 4,6%).

Протягом 2019р. підприємствами, організаціями, установами області фактично сплачено екологічного податку на суму 14 млн.грн, що становило 87,1% загальної суми пред'явленого до сплати податку.

Будівництво

Індекс будівельної продукції у січні–квітні 2020р. порівняно з січнем–квітнем 2019р. становив 55,1%. У січні–квітні 2020р. підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 298,6 млн.грн.

Нове будівництво склало 15,1% загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 26,9%, реконструкція та технічне переоснащення – 58%.

У січні–березні 2020р. в області прийнято в експлуатацію 10,5 тис.м² загальної площі житла (нове будівництво).

Загальна площа прийнятого в експлуатацію житла у січні–березні 2020р. порівняно з січнем–березнем 2019р. зменшилась на 49,1%.

Переважну частину (76,8% загального обсягу житла) прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 23,2% – у будинках із двома й більше квартирами.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 7,7 тис.м² загальної площі житла (72,9% загального обсягу), у сільській – 2,8 тис.м² (27,1%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла у міській місцевості порівняно із січнем–березнем 2019р. зменшились на 54,6%, у сільській – на 24,3%.

У січні–березні 2020р. прийнято в експлуатацію 143 квартири. У міській місцевості прийнято в експлуатацію 117 квартир (81,8% загальної кількості), у сільській – 26 квартир (18,2%). Середній розмір квартири становив 73,6 м² загальної площі, при цьому в міській місцевості – 65,6 м², у сільській – 109,6 м² загальної площі.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2020р. становив 6181,1 млн.грн, що в порівнянних цінах на 5,3% більше обсягу січня–квітня 2019р.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2020р. становив 4370,3 млн.грн, що у порівнянних цінах на 5,5% більше обсягу січня–квітня 2019р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–березні 2020р. обсяг експорту **товарів** становив 216,3 млн.дол. США, імпорту – 61,2 млн.дол. Позитивне сальдо становило 155,2 млн.дол.

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (75 млн.дол.), зернові культури (56,7 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (33 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту у січні–березні 2020р. становив 3,54.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 113 країн світу. Загалом область експортувала товари до 95 країн світу.

У січні–березні 2020р. обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 71,8 млн.дол.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Нідерландів, Іспанії, Польщі, Італії, серед інших країн – до Китаю, Єгипту, Білорусі. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Індії.

Найбільші експортні поставки здійснювались до Нідерландів – 12,5% загального обсягу експорту (зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження), Білорусі – 12% (залишки і відходи харчової промисловості), Індії – 8,1% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 7% (жири та олії тваринного або рослинного походження, руди, шлак і зола), Єгипту – 5,3% (зернові культури).

У січні–березні 2020р. з області експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 77,2 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 60,4 млн.дол., готових харчових продуктів – на 35,9 млн.дол., машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – 21 млн.дол.

Імпорт товарів у січні–березні 2020р. здійснювався з 69 країн світу. Обсяг імпорту товарів з країн ЄС становив 22,4 млн.дол.

Імпортні поставки порівняно з січнем–березнем 2019р. зросли із Малайзії, Туреччини, Чехії, Австрії, Франції, скоротилися – з Китаю, США.

Найбільші надходження товарів здійснювались з Туреччини – 22,5% загального обсягу імпорту (текстильні матеріали та текстильні вироби), Китаю – 12,9% (машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), США – 11,1% (засоби наземного транспорту, крім залізничного, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання), Німеччини – 8,4% (засоби наземного транспорту, крім залізничного), Чехії – 6,9% (механічні машини).

У січні–березні 2020р. до області надійшло машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання на суму 16,3 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 14,1 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 10,8 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 5 млн.дол.

У січні–березні 2020р. експорт **послуг** становив 6041,8 тис.дол. США, імпорт – 2794,9 тис.дол. Позитивне сальдо становило 3246,9 тис.дол.

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 2,16.

Підприємства та організації області у січні–березні 2020р. здійснювали зовнішньоторговельні операції послугами з партнерами 63 країн світу.

У січні–березні 2020р. область експортувала послуги до 53 країн світу, отримувала послуги з 37 країн.

Обсяг експорту послуг з країнами ЄС у січні–березні 2020р. становив 1883,2 тис.дол., імпорту – 1527,4 тис.дол.

Найбільшими країнами-партнерами, які отримали послуги, були США, Німеччина, Польща, Британські Віргінські Острови, Ізраїль.

Основними країнами, які здійснювали імпорт послуг до Кіровоградської області, були США, Польща, Швеція, Туреччина, Латвія, Болгарія, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Сингапур.

У січні–березні 2020р. найбільші обсяги експорту припадали на транспортні послуги, які займали 53,7% загального обсягу експорту, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 20,4%, ділові послуги – 14%.

Порівняно з січнем–березнем 2019р. у загальному обсязі експорту збільшилась частка послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг – з 10,7% до 20,4%, натомість зменшилась частка транспортних послуг з 66,1% до 53,7%.

Основу структури імпорту послуг у січні–березні 2020р. склали ділові послуги (35,9% загального обсягу імпорту), послуги, пов'язані з подорожами (22,3%), послуги з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій (22,2%), транспортні послуги (14,9%).

У загальному обсязі імпорту порівняно з січнем–березнем 2019р. збільшилась частка послуг з ремонту та технічного обслуговування, що не віднесені до інших категорій, – з 8% до 22,2%, послуг, пов'язаних з подорожами, – з 10,1% до 22,3%, проте зменшилась частка ділових послуг з 51% до 35,9%, транспортних послуг з 29,1% до 14,9%.

Транспорт

У січні–квітні 2020р. вантажообіг підприємств транспорту збільшився на 4,2% і становив 9493,8 млн.ткм.

Підприємствами транспорту перевезено 3413,5 тис.т вантажів, що становить 51,7% обсягу січня–квітня 2019р.

Залізницею у січні–квітні 2020р. перевезено 1890,7 тис.т вантажів, що на 1,7% менше ніж у січні–квітні 2019р. Це спричинено зменшенням перевезення нафти і нафтопродуктів на 43,7%, брухту чорних металів – на 37,6%, будівельних матеріалів – на 5,8%. Натомість у 2,3 раза збільшилося перевезення хімічних і мінеральних добрив та на 8,1% – зерна і продуктів перемолу. Вантажообіг підприємств залізничного транспорту збільшився на 6,3% і становив 9272,3 млн.ткм.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–квітні 2020р. перевезено 1522,1 тис.т вантажів, що на 67,5% менше порівняно з січнем–квітнем 2019р., вантажообіг зменшився на 42,8% і становив 221,3 млн.ткм.

Авіаційним транспортом у січні–квітні 2020р. перевезено 0,7 тис.т вантажів, що на 16,6% більше порівняно з січнем–квітнем 2019р., вантажообіг збільшився на 32,9% і становив 0,2 млн.ткм.

У січні–квітні 2020р. пасажирообіг підприємств транспорту становив 551,4 млн.пас.км, або 66,9% обсягу січня–квітня 2019р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 17,8 млн. пасажирів, або 69,1% обсягу січня–квітня 2019р.

Залізницею у січні–квітні 2020р. перевезено 420,2 тис. пасажирів, що на 44,2% менше порівняно з січнем–квітнем 2019р., пасажирообіг зменшився на 30,7% і становив 383,6 млн.пас.км.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–квітні 2020р. перевезено 10,4 млн. пасажирів, що на 38,6% менше порівняно з січнем–квітнем 2019р. Пасажирообіг підприємств автомобільного транспорту зменшився на 43,2% і становив 125,6 млн.пас.км.

Обсяги перевезень пасажирів, виконаних фізичними особами–підприємцями у січні–квітні 2020р., зменшились на 32,7% та становили 1,9 млн. пасажирів.

Авіаційним транспортом у січні–квітні 2020р. перевезено 10,3 тис. пасажирів, що на 28% менше порівняно з січнем–квітнем 2019р., пасажирообіг зменшився на 29,6% і становив 5 млн.пас.км.

Тролейбусами у січні–квітні 2020р. перевезено 7 млн. пасажирів, що на 13,6% менше ніж у січні–квітні 2019р.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області